

Obiski.

Iz življenja in delovanja naših umetnikov. — Spisal Izidor Cankar.

(Dalje.)

IV.

Anton Verovšek.

Anton Verovšek — to je slovensko gledališče. Pred kratkim je obhajal petindvajsetletnico svojega umet-

niškega delovanja in z njim bi jo bilo moralo obhajati tudi slovensko gledališče kot tako, kajti on je njega integralen del. Anton Verovšek je tudi slovenski igralec par excellence, slovenski igralec z vsemi svojimi dobrimi in slabimi lastnostmi. Kar je bilo talentiranih ljudi na našem odru, so nam odšli v tujino za kruhom. To dejstvo ni nikakor vredno tako sentimentalnih solza, kot jih navadno vzbudi, ker je lahko umljivo in skoro nujno, toda tem večje časti in nesentimentalne hvaležnosti so vredni tisti, ki so ostali doma. To je storil Verovšek. Drugi so otresli kranjski prah s črevljev, obogateli drugod s slavo in nekateri tudi s premoženjem, toda za razvoj slovenske igralske umetnosti niso storili ničesar. Verovšek pa je prvi in doslej edini predstavljalec slovenskih tipov in kot tak, tudi če prezremo njegovo vzgojno delo pri igralskem naraščanju, važna ter

za tradicijo odločujoča prikazen na našem odru. Verovšek govori med vsemi našimi igralci najbolj slovensko slovenščino; on je, kakor značilno piše njegov kolega g. Skrbinšek, „hud nasprotnik onih l-ov koncem

moškega deležnika; kolikokrat smo se pri izkušnjah do solz smejali, kadar je začel nalašč „špičasto“ govoriti.“

Ne le na odru, ampak tudi na ljubljanskih ulicah je Verovšek dobro znan. On je skoro tudi integralen

del Ljubljane. Kadar hočete, ga vidite, kako hodi s svojim počasnim korakom, pozdravlja najrazličnejše ljudi na cesti — on se tika z vsemi stanovci in vsemi strankami — hodi včasih sam, največkrat pa v družbi. Če je sam, potisne klobuk malo na oči in često nenadoma iztegne obe roki daleč v zrak, da mu rokavi skočijo proti kormolcu. Kaj ta kretnja pomeni, ne vem; podobno maha človek, ki se brani sitnih misli.

Obiskal sem ga po njegovi petindvajsetletnici v deželnem gledališču. Kdor stopi v igralski oddelek našega gledališča, mu takoj pri prvih korakih po hodniku zadiši ostri vonj šminke, ki prihaja iz raznih garderob. To je tisti vonj, ki ga prinesejo valovi svežega zraka s seboj z odra tudi v avditorij, ko se zagrinjalo dvigne, in ki ga vsak obiskovalec gledališča dobro pozna: to je prvi — in včasih najprijetnejši — pozdrav z odra.

Štirje režiserji deželnega gledališča imajo svojo posebno garderobo. Tu me je sprejel Verovšek. Soba je tesna — za Verovška, na čigar postavo je Fr. Govekar pisal „Martina Krpana“, veliko pretesna — razsvetljena od enega

Anton Verovšek